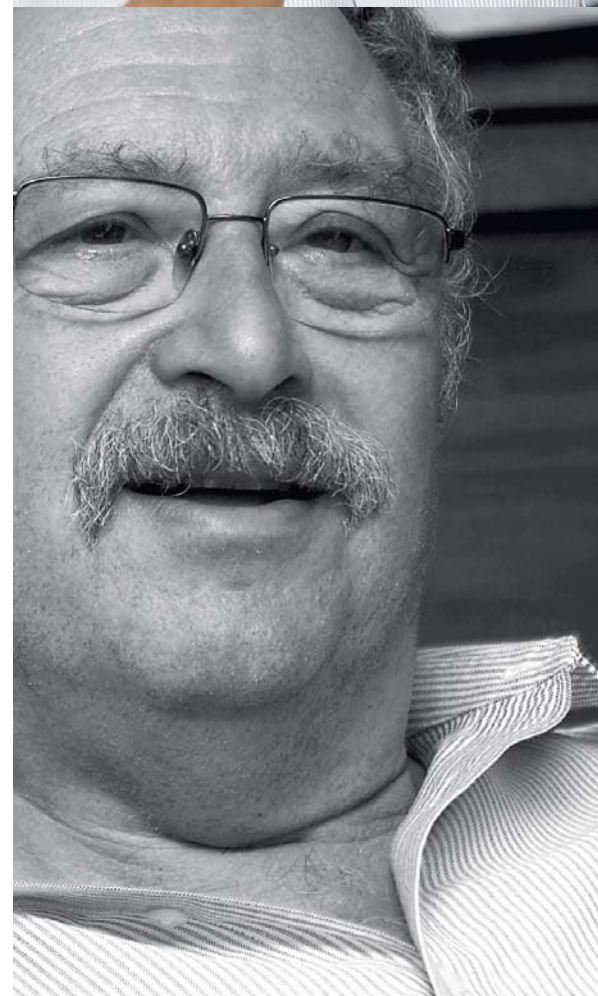

ראיון לא שגרתי עם איש לא שגרתי

יוסי,

ילד שלי נחמד

הד"ר יוסי ורדי, מאבות ההיי-טק בישראל, מדבר על הכל על הבן ושלושת חבריו שביקשו כמה אלפי דולרים ל"איזו המצאה שלנו" - והפכו למיליונרים • על הקשר שבין הגירושים שחווה העם היהודי להיותם של הישראלים מלכי הסטארט-אפ • על הסיבה להצלחה המובטחת להיי-טק הישראלי מול המעצמות סין והודו "שבכלל לא מפחידות אותי" • ועל הגעגועים למשהו שהיה פעם בחינוך בישראל ואיננו עוד • **גד ליאור פגש את האבא של ICQ בחדר עבודה צנוע בצפון תל-אביב לראיון מיוחד ל-OPEN U**

« מאת גד ליאור

יום קיץ חם. בחדר גדול ממדים, צמוד לפאטיו של דשא ושיחים. מאחורי מכתבה עמוסת מאות דיסקים, תיקים, ספרים, ניירות, עשרות פתקים קטנים ומחשב אישי, גוהר לו אחד האנשים שאחראים לקידום הכלי הלא-הישראלי בשני העשורים האחרונים, אולי יותר מכל איש אחר במדינה הקטנה ישראל. נא לא לטעות. אין המדובר באחד משרי האוצר או נגידי בנק ישראלי ששרתו את המדינה מאז שנות ה-80. אין זה גם אחד מאילי ההון והאוליגרכים שעשו פעמיהם לישראל בשנים האחרונות. להפך. מדובר בישראלי שורי ש, יליד תל-אביב, ש-66 שנותיו לא ניכרות בו. שם האיש: יוסי ורדי.

לא קל לקבוע פגישה עם ד"ר יוסי ורדי. למעשה, לא שוחחתי עמו ולו פעם אחת בטלפון לפני שפגשתי למספר שעות מרתקות באותו חדר גדול, אך צנוע, הצמוד לוויולה שלו בשכונת רמת אביב, בצפון תל-אביב. עצם הרעיון לקיים עמו ראיון, הסיבה לקיומו, מועדו ואפילו קבלת הכתובת - הכל התנהל

»

ב"משא-ומתן" בהתכתבות באי-מיילים. כי מי אם לא אחד מאשפי ההיי-טק בישראל ומבכירי הסטארט-אפים בעולם ינהל את ענייניו דרך המחשב? הטלפון פאסה.

השם יוסי ורדי מוכר אולי יותר לאזרחי ישראל כאיש שהוביל את הסטארט-אפ הראשון שנמכר במ-חיר שיא בישראל, ושאוּלי - אילו ידעו אז בעליו עד כמה הוא שינה את עולמם של מאות מיליוני אנשים בתבל - היה נמכר אפילו במחיר גבוה הרבה יותר. מאז אותה מכירה של "מיראביליס" לא שוקט על שמריו האיש הלבבי הזה. עם כל עשרות הסטארט-אפים שכבר הוביל ושעדיין ידיו וראשו עוסקים ברבים מהם, הוא נותר, עם זאת, צנוע, חייכן, לבוש מעט ברישול, לא בחליפה, לא חוּנוק עצמו בעניבות יוקר-תיות. הוא משוחח בגובה העיניים עם כל מי שנקרה בדרכו, ורק חושב איך אפשר אולי לפתח עוד איזשהו רעיון מטורף להמצאה שמחר-מחרתיים ידברו עליה בעולם כולו.

בן 28 נקרא אל הדגל

יוסי ורדי נולד בשנת 1942 בתל-אביב. כבר כשהיה צעיר גילה נטייה מובהקת לעניינים טכנולוגיים, לא-לקטרוניקה, להמצאות, לפטנטים. המוזר הוא - ועוד נשוב לכך - שדווקא אחד מבניו הוא שהוביל אותו בסופו של יום לתחום שבו הוא עוסק בהתמדה בת-ריסר השנים האחרונות - סטארט-אפים.

איש בטכניון - בהיותו מורה בביה"ס הטכני של חיל האוויר וכאשר שימש כמדריך אלקטרוניקה בבסמ"ת חיפה - לא היה מנחש בשעתו, כי האיש גדל הגוף וה-חייכן הזה יהיה יום אחד שם נרדף להמצאות שחלקן אינן נופלות, כהגדרת אחדים מאנשי ההיי-טק בישר-אל, מהמצאת הגלגל.

למעשה התגלגל יוסי ורדי אל ההיי-טק - מושג שאף אחד בישראל עוד לא ידע מהו - כבר בשנת 1969, בהיותו בן 27 שנים בלבד. אז הקים יחד עם מספר מרצים את חברת "טכם", בית תוכנה ראשון מסוגו, כהגדרת יוסי ורדי "המהדורה הראשונה של ההיי-טק בישראל". בשנות ה-70 הפכה "טכם" לחברת התוכנה הגדולה בישראל. כיום, אגב, היא חלק מחברת "נס".

אולם, לא חלפה אלא שנה וורדי בן ה-28 בלבד נקרא אל הדגל. השר חיים לנדאו הציע לו להתמנות למנכ"ל משרד הפיתוח. המנכ"ל הצעיר ביותר עד אז במשרד ממשלתי בישראל. "לא יכולתי לסרב. וכי מי היה מסרב להצעה כזאת", כך ורדי בקיץ 2008.

אולם, ורדי הצעיר לא נותר זמן רב "רק" מנכ"ל משרד ממשלתי (שאינו קיים עוד היום). בסמוך למי-נויו הוקמה חברת כימיקלים לישראל, גיבוש של לא

פחות מ-13 חברות כימיות נפרדות לחברת ענק אחת. הוא בן 28 בלבד ויוסי ורדי מתמנה גם ליו"ר הראשון של כימיקלים לישראל.

אולם, בכך לא תמו שנותיו של יוסי ורדי בשרות המדינה. פנחס ספיר, שר האוצר האגדי של מדינת ישראל, שיגר אותו בשנת 1974 לשמש כמנהל רשות ההשקעות בצפון אמריקה. מששב לארץ ב-1977 התמנה יוסי ורדי למנכ"ל משרד האנרגיה, שם שימש בתפקיד המפתח במשק באותם הימים, תחת שרבי-טו של שר האנרגיה, ולימים שר האוצר, יצחק מודעי. היו אלה ימים מאוד משמעותיים למשק האנרגיה בישראל. ורדי, שהיה גם ליו"ר חברת הנפט הלאומית, יכול היה להתנהדר בגילוי נפט בראס-סודר ובניהול משא-ומתן עם המצרים על החזרת שדות הנפט מאר-חר יותר. עד 1979 היה למעשה יוסי ורדי עובד מדי-נה, אך כל העת פזל החוצה, למקום שבו יוכל לתרום מרעיונותיו - לפעמים, לטעם מכריו, לא מעט מוזרים - לעולם העסקי.

עם פרישתו - לא סופית - מניהול ענייני המדינה, היה ורדי שותף להקמה של "גרנית הכרמל", החברה המחזיקה בבעלות על "סונול", שותף בחברת "דור-אלון", הקים עם יוסף אלמוגי את ITL, טכנולוגיות בינ"ל לייזרים, וכעדותו "לא השתעממתי ולו לרגע". ואפשר להאמין לו.

ב-1993 נקרא ורדי שוב לדגל. יצחק רבין, אז ראש הממשלה, שמעון פרס, מאדריכלי שיחות השלום, ושר האוצר, אברהם בייגה שוחט, ביקשוהו לנהל את המשא-ומתן הכלכלי עם הירדנים, ערב חתימת הסכם השלום עם המלך חוסיין. באותה הזדמנות עסק גם, בשליחות אותם אישים, בשיחות גישוש כלכליות עם הסורים. וכך עד 1996 עזב ורדי שוב את עסקיו, הפעם לטובת תהליך השלום.

כל חודש - עוד מיליון משתמשים

העלית על דעתך באותם הימים שלא יחלוף זמן רב ואתה תוביל חברת סטארט-אפ שהפכה לאגדה מאז?

ד"ר יוסי ורדי: האמת היא שידי לא הייתה בעניין הזה בהתחלה. זה היה סיפור קצת מוזר. יום אחד בא אלי בני הגדול, אריק, עם שלושה חברים, וסיפר לי שיש להם רעיון מהפכני שקשור לאינטרנט. האמת היא שלא היה לי מושג מה הם מתכננים, אבל נתתי אמון מלא בבני ובחבריו ונעניתי לבקשתם - לתת להם מימון של כמה עשרות אלפי דולרים.

סביר להניח שעד אז, כמו כולנו, לא שמעת הרבה על אינטרנט?

ורדי: האמת היא ששנה וחצי קודם לכן, ב-1994, שמעתי במקרה הרצאה. סיפרו אז שיש כבר 51 מי-

ליון משתמשים בעולם ושכלל חודש נוספים עוד מי-ליון משתמשים. זה הדהים אותי. ויותר מכך: כעבור זמן קצר התברר שהאינטרנט מתפתח באופן ובשי-עור שאף אחד לא העלה כלל על דעתו.

אז מה בדיוק ראית בפרויקט אצל הבן שלך וחבריו?

ורדי: ברגע הראשון שראיתי מה הם בדיוק מת-כננים, על מה הם עובדים. הבנתי שזה הולך להיות משהו גדול, מיוחד. ראיתי אותם ממציאים תוכנה שתאפשר לאנשים להתכתב באמצעות המחשב עם מי שנמצא רחוק מהם או בחדר השני, ובעיקר עם הרבה אנשים שנמצאים רחוק מהם, בבת אחת. הם התחילו את התופעה העולמית של מסכים מהירים. של התכתבות משגעת. זה היה הסיפור הגדול של מיראביליס, ה-ICQ. אני זוכר שאמרתי לאשתי באותו היום, באחד מימי אוגוסט 1996: 'תלמה, זה הדבר הכי גדול שראיתי עד היום'.

הפתיע אותך שארבעה צעירים בשנות ה-20 לחייהם מפתחים לפתע המצאה כזאת?

ורדי: האמנתי בהם מהרגע הראשון. אבל אומר את האמת: הגאונות שלהם הייתה שהם הבינו מהרגע הראשון שהאינטרנט בזמן אמיתי זה יותר חזק מקשר של מחשב אל מחשב. פתאום אנשים מכל קצות העו-לם התחברו לאנשים, בעצם ברשת החברתית הרא-שונה. יום אחרי יום הם פיתחו את ההמצאה הזאת והעלו אותה לאינטרנט.

האמנת כבר אז שעשרות אלפי הדולרים שהלווית להם יהפכו להרבה עשרות מיליונים בעוד זמן קצר?

ורדי: האמת, לא מיד, למרות שהם העלו את הה-מצאה שלהם בהתחלה לאינטרנט, כאשר הם מתי-רים את השימוש במה שפיתחו ללא שום תשלום. לא ידענו איזה מודל עסקי לעשות מהתוכנה החדשנית הזאת.

אז מה עשיתם?

ורדי: הרעיון היה בהתחלה לחלק את התוכנות חינום ולמכור אחר-כך את השרתים, שיאפשרו להש-תמש בתוכנה. אבל, מהר מאוד הבנו שמי שקונה את השרת נהיה בעצם הבעלים של הרעיון. הבנו במהרה שלמשתמשים יהיה עוד מעט ערך רב מאוד.

ואז באה המכירה?

ורדי: כאשר הבנו שההמצאה מפותחת ושצריך להוציא ממנה את המקסימום, הבינו את זה גם ב-AOL, אמריקה-און-ליין, ו-18 חודשים אחרי שארבעת הצעירים שלנו ביקשו ממני כמה עשרות אלפי דול-רים "כדי להמציא משהו", אמריקה-און-ליין קנו את התוכנה ואת קהילת המשתמשים ב-407 מיליון דולר. המוכרים היו הבן שלי, אריק ורדי, וחבריו, יאיר גולד-פינגר, ספי ויגירז ואמנון עמיר.

זה ללא ספק סיפור מדהים. אבל, האם יכולת כבר אז

"ברגע הראשון שראיתי מה הם בדיוק מתכננים, על מה הם עובדים, הבנתי שזה הולך להיות משהו גדול, מיוחד. אני זוכר שאמרתי לאשתי באותו היום, באחד מימי אוגוסט 1996: 'תלמה, זה הדבר הכי גדול שראיתי עד היום'"

לחזות שישראל תהפוך כעבור שנים לא רבות למע-צמת סטארט-אפים והיי-טק ולמה זה בעצם קורה דווקא בישראל?

ורדי: יש לי תשובה די מפתיעה לשאלה הזאת. יש-

ראל הפכה למעצמה בתחום הזה משום שהתופעה שמתרחשת כאן היא בכלל לא תופעה טכנולוגית אלא דווקא תופעה תרבותית, שאופיינית לנו.

לבד בסנתר לא מפיק צלילים

תסביר בבקשה.

ורדי: אם מסתכלים על שרשרת המזון של הקמת חברת היי-טק, הרי שבקצה קיים הרעיון. זה משול לזרע של צמח. הרעיון הוא ביטוי מאוד סבוך של הש-איפות שלך, של הרקע שלך, של מה שמעסיק אותך. כל אלה הם האבות של הרעיון. אחרי שיש לך הרעיון לעזוב הכל ולהתמסר להוצאת הרעיון אל הפועל - זה דבר מאוד קשה. זה קשור בהקרבה ובסיכונים, בה-תמסרות, במחויבות. זה לא לעבוד ולקבל משכורת במקום העבודה וללכת בסוף היום הביתה. זה כולל הרבה יצירתיות, הרבה שאיפות ונכונות לקחת סיכ-וים. זה מתחבר מאוד לעם שלנו, למורשת שלנו.

«

»

"במערכת של הכשרה מהסוג שעליו אני מדבר, דווקא האופי הדמוקרטי של האוניברסיטה הפתוחה, שכל אחד ואחת יכולים ללמוד בה, זהו נכס בלתי רגיל. ממש נכס משמעותי. חיילים, נשים שזה עתה ילדו, הורים לילדים קטנים, אנשים עובדים - לכל אלה מאפשרת האוניברסיטה הפתוחה לרכוש מיומנות מקצועית"

"אתה לוקח רעיון, עוסף אותו בהתחלה בחברה קטנה, מפתח אותו ובמהרה מתקבל גוף מאורגן שיש לו ידע - ואנחנו יודעים לעשות זאת מהר ולקחת את הסיכונים הדרושים"

אתה יכול להסביר מדוע פיתוח תוכנה חדשנית קשור במורשת העם היהודי?

ורדי: בוודאי. כדי להסביר אשתמש בדוגמא. כל זה משול לפסנתר. זה שבחדר הזה שבו אנחנו יושבים עמד פעם פסנתר - זה לא מספיק. לבד הוא לא הפיק צלילים. ישבה כאן מורה דגולה ומפורסמת שלימדה את תלמידיה להפיק את הצלילים, את הידע בנגינה. מאחורי כל הפנסתרנים הדגולים עומדת בעצם אמא אמביציוזית. אם אתה מסתכל על ההיסטוריה שלנו, על המטען התרבותי, הרי שזה היה סיפור של לעבור ממקום למקום, שוב ושוב. העם היהודי גורש ונדד אין ספור פעמים ובכל פעם היה צריך להכות שורש במקום חדש, להתחיל מלא כלום, הכל מההתחלה, ולבנות שוב משהו חדש. זה אומר שהעם שלנו פשוט למד, בכורח הנסיבות, להיות יצירתי ולהצטייד בידע והשכלה. ואת זה, באופן תרבותי, אנחנו עושים כבר הרבה מאות שנים.

זה בעצם מה שמייחד את הישראלים ולכן גם את ההיי-טק הישראלי?

ורדי: בהחלט כן. זה מה שרואים היום בהיי-טק הישראלי שהוא ההמשך של הקמת הקיבוצים, ישובי חומה ומגדל, שקמו מלא כלום, הקמת ערים בשממה, עליה בלתי לגאלית לארץ-ישראל והרעיון של הרצל ההזוי להקים פה את מדינת ישראל. ההמצאות של אנשי ההיי-טק הישראלים הן בפירוש המשך למה שעברנו במאות ה-18 וה-19, כאשר תמיד היהודים חידשו והוציאו רעיונות חדשים אל הפועל, בגלל שהם גורשו ונאלצו בכל פעם מחדש להתחיל הכל מההתחלה. זאת בהחלט תופעה תרבותית והיא מניבה דבר מאוד יפה וייחודי לעם היהודי.

ואיך אתה מקשר את זה ישירות לסטארט-אפים של היום?

ורדי: פשוט מאוד. אתה לוקח רעיון, עוסף אותו בהתחלה בחברה קטנה, מפתח אותו ובמהרה מתקבל גוף מאורגן שיש לו ידע - ואנחנו יודעים לעשות זאת מהר ולקחת את הסיכונים הדרושים. אחר-כך באות החברות הגדולות, הבינלאומיות, שהן יותר כבדות, פחות גמישות, הרבה יותר מסורבלות, יותר איטיות, אבל יש להן היכולות הכספיות והשיוקיות הגדולות הרבה יותר מאלה של החברות הקטנות, עם הרעיונות הגדולים. וכך, הן מטמיעות אותן בתוכן - ושני הצדדים יוצאים מרווחים.

ויש לתהליך הזה המשך?

ורדי: בוודאי. אחרי שנתיים-שלוש, העובדים של החברה הקטנה לשעבר, שהוטמעה בתוך החברה הגדולה, רוצים גם הם להמשיך ולהצליח - ובונים חברות משלהם.

יש לך דוגמא אישית?

ורדי: בוודאי. אני מסתכל בהרבה מאוד הנאה וסיף פוק בעשרות ובמאות אנשים שעבדו ב"טכס" בשנות ה-70 עד ה-90 ובעשרות אנשים שעבדו ב-ICQ בשנות ה-90, ואתה רואה את חותמם היום על כל תעשיית ההיי-טק והאינטרנט בישראל. לא מעטים מהם עובדים איתי בחברות הנוכחיות שלי. הם המשיכו הלאה. אחרי ש-ICQ נמכרה ל-AOL, המשכתי להשיקיע בהרבה חברות סטארט-אפ קטנות, כשאני תמיד אוהב להיות בשלב פיתוח הרעיון ובהפיכתו למוצר, למשהו שיש לו תועלת וערך.

רק 170 אלף איש בהיי-טק

על כמה סטארט-אפים אתה מדבר היום?

ורדי (מנסה להצטנע, אך נאלץ להודות באמת): בעצם, קצת קשה להאמין, אבל מאז ICQ היו לי כבר כ-60 סטארט-אפים.

ואתה עוד נהנה מזה?

ורדי: ועוד איך. זה דומה לשלב שבו הפסל מוציא מתוך גוש האבן הגס והקר את הפסל שמסתתר בתוכו. **רבים טוענים היום שבעצם ההיי-טק, הסטארט-אפים והאינטרנט הם נחלת העשירים, העשירון העליון. התחומים האלה לא מחלחים למעשה למטה. זה נכון?**

ורדי: יש בזה משהו. לצערנו, אכן יש כיום פערים עצומים בין קהילת ההייטקיסטים, שהיא חלק מהעולם הגלובאלי ונמדדת במדדים הגלובאליים, לבין שכבות האוכלוסייה, שהן בעיקר בפריפריה, שיוצרת הרבה תסכול.

עם כל הכבוד להצלחת ההיי-טק הישראלי, מספר העוסקים ישירות בענף בטל בעצם בששים מול שאר הענפים.

ורדי: הצדק איתך. יש כאן בעיה, שבישראל, ארץ של היי-טק, עובדים ישירות בענפי ההיי-טק רק 170 אלף איש, מתוך כ-3 מיליון מועסקים. זה די עצוב. **אז מה אפשר לעשות בעניין הזה? הרי לא כולם מוכשרים לעסוק בענפי ההיי-טק?**

ורדי: לכן, אנחנו צריכים לפעול כדי להרחיב במידה רבה את מעגל האנשים שיוכלו לעבוד בענפי ההיי-טק. **ואיך עושים את זה?**

ורדי: זה קשור בהכשרה ובהסבה של אנשים במסדות אקדמיים ובבניית תוכניות ללימודים טכנולוגיים בבתי-הספר התיכוניים. המזל הוא שיש לנו ריכוז גדול של פרויקטים באינטרנט. כדי להיות איש היי-טק באינטרנט אתה לא חייב להיות איש מחשב. אפשר להיות אמן, מספר סיפור, מוסיקאי או יוצר תוכן. המאגר גדל מעבר ל-8,000 מהנדסי התוכנה והאלקטרוניקה שהמדינה מייצרת בשנה.

אולי זה יכול להתקשר באופן ישיר ללימודים בתי

חומים השונים, שיכולים להיות מקושרים להיי-טק, באוניברסיטה הפתוחה?

ורדי: בהחלט כן. במערכת של הכשרה מהסוג שעליו דיברתי, דווקא האופי הדמוקרטי של האוניברסיטה הפתוחה, שכל אחד ואחת יכולים ללמוד בה, זהו נכס בלתי רגיל. ממש נכס משמעותי. חיילים, נשים שזה עתה ילדו, הורים לילדים קטנים, אנשים עובדים - לכל אלה מאפשרת האוניברסיטה הפתוחה לרכוש מיומנות מקצועית, שאי אפשר לרכוש בתנאים האלה כמעט בשום מקום אחר. זהו דבר גדול מאין כמותו. **יש שמועה שאתה "מכור" לתחום לא כל כך שגנתי.**

ורדי: כן, אני הולך באופן קבוע לראות תערוכות של תלמידים. למשל, את התערוכה של הסטודנטים מהאוניברסיטה הפתוחה בתחום המדיה. מה שאפשר לראות שם זה פשוט נפלא. אני הולך גם באופן קבוע להתרשם בתערוכות של מוסדות אקדמיים רבים. אני ממש 'מכור'. הנה הערב אני הולך לתערוכה כזאת (מאתר ושולף את ההזמנה מבין אלפי המסמכים שעל שולחנו...). אני הולך לראות את פרויקטי הגמר בתחום ההנדסה והעיצוב. זה נותן לי הרגשה נהדרת, לראות את שפע הרעיונות של צעירים מוכשרים, של אנרגיה פורצת.

אתה רואה בהקשר הזה יתרון בלימודי מינהל עסקים?

ורדי: אני נותן משקל מאוד גבוה לחלק היצירתי. זה יכול להיות באמנות, בעיצוב, בחוויית משתמש מדיה. ברור שמינהל עסקים הוא בהחלט דיסציפלינה חשובה, שמתחברת לכל זה ושבעצם אי אפשר בלעדיה. אבל, לא היא שתבדיל אותנו מכל העולם. צריך את מינהל העסקים וטוב מאוד שרבים לומדים את המקצוע החיוני הזה, אבל, בניגוד להיי-טק, לא הפכנו למרכז עולמי של מינהל עסקים. זאת, כמובן למרות המוסדות המכובדים מאוד שמלמדים את המקצוע החשוב הזה בארץ, וראוי להדגיש כמובן את הלימודים במקצוע הזה באוניברסיטה הפתוחה.

לאן הולך החינוך בישראל? לכיוונים טובים?

ורדי: לי נראה שבימים שאני הייתי תלמיד תיכון באנו הביתה במטען יותר גדול מהתלמידים של היום. צריך להשקיע יותר ולא לשלוח את הילדים ברבע לאחת הביתה. גם לא נכון להעלות את רמת הציור נים בבחינות, תוך הורדת רמת השאלות. זאת חכמה קטנה מאוד. אבל, אני חייב לציין, שאני רואה מורים לא מעטים שעושים עבודה טובה, חבל על הזמן. יש גם היום עשרות אנשים מסורים, שאני פגשתי בהם, במקצוע ההוראה.

לא מפחד - לא מסין ולא מהודו

ד"ר ורדי, איך אתה רואה את עתיד ההיי-טק הישראלי?

ד"ר יוסי ורדי ופרופ' ברנדה גורלי, בראש האוניברסיטה הפתוחה בבריטניה, מקבלים תואר עמית כבוד של האוניברסיטה הפתוחה

ורדי: אני בהחלט אופטימי. אני רואה להיי-טק הישראלי עתיד מזהיר. אני לא מפחד היום לא מסין ולא מהודו. למרות שבארה"ב יש תעשייה לא פחות מוצלחת, אני רואה מה קורה כאן. בהשוואה לסין ולהודו אנחנו זבוב מבחינת מספר האנשים, אך זה רק יכול לעזור לנו, שהם מגדילים עוד ועוד את השווקים.

מדוע?

ורדי: כיוון שיצאו רעיונות תמיד ידרוש צוותים קטנים ומהירים, ולא המוני אנשים, ולכן כמו שאי אפשר לקחת תשע נשים שיעשו ילד בחודש אחד, כך אי אפשר להגות וליצור רעיונות יותר מהר מזה שיגדילו את הצוותים. לכן, המקום שלנו בתחום הזה מובטח. לטווח הארוך - אני משוכנע שהצלחת ההיי-טק הישראלי מובטחת לחלוטין. אני גם עכשיו מאוד אופטימי. עובדה, שיש מפנה השנה. במחצית הראשונה של שנת 2008 ההשקעות בהיי-טק הישראלי היו הגבוהות ביותר מאז שנת 2000.

ואיך אתה רואה את כל הענף הזה מהזווית שלך?

ורדי: אני מאוד מבסוט שאני כעת משקיע את רוב זמני בעבודה עם אנשים שהם שלישי מגילי ופי שלוש חכמים ממני. זה עושה אותי למאוש.

בכל משך הראיון יוסי ורדי שולח מבטים לעבר המיחשב שלו. לטלפון המצלצל כמעט שאינו עונה. בעצם, רק לבניו הוא עונה. דומה שבהם הוא תולה עתיד ורוד עוד יותר. אריק בן ה-38 ועודד בן ה-36 הם בעלי חברת היי-טק. דני בן ה-34 לומד (איך לא) מחשבים וגם קולנוע. יוסי ורדי לא אומר זאת, אך ניכר בו שהוא בטוח: שבישראל, ואולי גם במשפחה, יהיו עוד הרבה "מיראביליס". אולי אפילו הרבה מאוד. ❧